

Razlikovanje prestupnika od neprestupnika

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Internacionalni fakultet u Novom Pazaru-kriminalistika

Uvodna razmatranja

Psihologija i pravo – zar ima veće protivrečnosti_ Kako je neko mogao i da pomisli da će se ove dve discipline naći u hibridu., kada se zna da su njihove premise o ljudskom životu toliko oprečne_ Prva psihološka pretpostavka je on o determinisanosti čovekovog vladanja, prva pravna premla počiva na indeterminizmu. Odnosno na ljudskoj slobodi od svega (pa i od psiholoških uslova) pri izboru između zla i dobra. Za psihologe, čovekovo vladanje uzrokovano je takvim psihičkim silama u njemu samom, kojih on najčešće nije svestan, za pravnike je svest o slobodnom odlučivanju i delanju presudna da bi uopšte postajala pravna osnova kažnjavanje. Forenzička psihologija je klinička psihologija s posebnim zadatkom da sudu (forumu) pruži procenu ličnosti pojedinca u vezi s njegovim kriminalnim delovanjem ili drugim pravnim radnjama. Ako se stvari donekle pojednostave sudska od kliničke psihologije razlikuje se prvo po upućenosti na pravne radnje i, drugo, po javnom delovanju jer se usko vezuje za sud, forum. Faktori razlikovanja prestupnika od ne-prestupnika

Ako je prelazak na akt, glavna razlika između onih koji čine delikte i onih koji ih ne čine, reč je o očigledno spornoj činjenici. Naime, bez nekih većih sporova, svi će se složiti da su osobe koje nikad nisu prekršile zakon zaista veoma retke. Šta više, da li će prelazioci zakona ići u zatvor ili ne, u velikoj meri zavisi od vrste učinjenog prestupa i od socijalnog položaja prestupnika. U tom smislu, posebno su upadljivi dokazi da su ukupni iznosi ukradenog novca u prijavljenim i otkrivenim provalama i krađama skoro beznačajni u poređenju s ilegalnim viškovima profita koje stvaraju neotkriveni počinjenici podvalama u velikom biznisu. Kako se onda mogu samo zatvorenici, kao učesnici u ispitivanjima, smatraju kriminalcima i na osnovu nekih zajedničkih obeležja proglašavati različitim od onih koji ne borave u zatvorima?

Međutim, nesumnjiva činjenica da, za razliku od drugih koji možda o tome sanjaju, kriminalci „prelaze na akt“, upućuje na nešto što, uslovno rečeno, možemo nazvati generalnim faktorom šrestupničkog ponašanja. Taj faktor se može shvatiti kao jedna opšta dispozicija ka prestupničkom ponašanju, koja se ispoljava na različite načine. Utoliko je opšta teorija prestupništva u pravu. Ali, iskustvo takođe pokazuje da postoje „specijalizovani“ prestupnici (za određenu vrstu delikta) i da se oni razlikuju i po intelektualnim i po emocionalnim karakteristikama, što opet znači da imaju posebno pogodan sklop ličnosti za te delikte.

U krivičnopravnoj i kriminološkoj nauci često se postavlja pitanje da li postoji razlika u strukturi ličnosti prestupnika i ne-prestupnika. Novija faktorska ispitivanja upućuju, i pored svih rezervi, od kojih smo glavne već pomenuli, na zaključak da takve, ipak uslovno rečeno, razlike postoje. Prevedeno na jezik s faktorske analize (čiji je nivo komunikacije s činjenicama takav da zahteva obimna dodatna objašnjenja), osnovna razlika se nalazi u slabosti volje kod prestupnika. Oni se od ne-prestupnika najviše razlikuju po tome što nisu u stanju da kontrolišu svoje konativne funkcije.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com